

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 844/2023
06.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољено поступање са експлозивним и запаљивим материјалом из члана 286. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца Ктз бр.787/23 од 07.08.2023. године, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр.11/23 од 08.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 06. септембра 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца Ктз бр.787/23 од 07.08.2023. године и **УТВРЂУЈЕ** да је правноснажном пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр.11/23 од 08.05.2023. године учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2), односно повреда члана 423. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку и члана 286. став 1. Кривичног законика, у корист окривљеног АА.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу К бр.205/22 од 04.11.2022. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољено поступање са експлозивним и запаљивим материјалом из члана 286. став 1. Кривичног законика, за које дело му је применом одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, на име трошкова кривичног поступка плати Основном јавном тужилаштву у Прокупљу износ од 66.000,00 динара, те суду на име паушала износ од 4.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр.11/23 од 08.05.2023. године усвајањем жалбе браниоца окривљеног АА – адвоката Уроша Обрадовића, пресуда Основног суда у Прокупљу К бр.205/22 од 04.11.2022. године преиначена је тако што је окривљени на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослобођен од оптужбе да је учинио кривично дело недозвољено поступање са експлозивним и запаљивим материјалом из члана 286. став 1. КЗ.

Истовремено је одређено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Врховни јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз бр.787/23 од 07.08.2023. године само против правноснажне пресуде Вишег суда у Прокупљу Кж1 бр.11/23 од 08.05.2023. године, због повреде закона из члана 438. став 2. тачка 2) у вези члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП и члана 286. став 1. КЗ, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и утврди да је побијаном пресудом учињена повреда закона у корист окривљеног АА.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоцу окривљеног – адвокату Урошу Обрадовићу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члана 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажне пресуде против које је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се у поднетом захтеву истиче да је другостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2), односно повреду члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 286. став 1. КЗ, јер су и по налажењу овога суда разлози дати у побијаној пресуди противречни изреци, нејасни и у знатној мери међусобно противречни, па није јасна одлука суда да окривљеног ослободи од оптужбе за кривично дело из члана 286. став 1. КЗ.

Према одредби члана 423. тачка 1) ЗКП, пресуду којом се окривљени ослобађа од оптужбе суд ће изрећи ако дело за које је оптужен није кривично дело, а нема основа за примену мере безбедности. Одредбом члана 14. став 1. КЗ прописано је да је кривично дело оно дело које је законом одређено као кривично дело, које је протиправно и скривљено, док је ставом 2. истог члана прописано да нема кривичног дела уколико је искључена противправност или кривица, иако постоје сва обележја кривичног дела одређеног законом.

Дакле, ослобађајућа пресуда на основу члана 423. тачка 1) ЗКП може се донети уколико кривично дело не садржи сва обележја кривичног дела одређена законом, те када је, иако постоје сва обележја кривичног дела, искључена противправност или кривица.

Према стању у списима, окривљени АА је првостепеном пресудом оглашен кривим за кривично дело недозвољено поступање са експлозивним и запаљивим материјалом из члана 286. став 1. Кривичног законика, јер је „од неутврђеног дана до 02.09.2020. године ... противно прописима складиштио, односно држао лако запаљиви материјал .... боје, лакове и сировине за боје и лакове а да при томе за тај објекат није поседовао сагласност на техничку документацију у погледу мера заштите од пожара и експлозија, нити је за тај објекат утврђена подобност за употребу у погледу спроведености мера заштите од пожара и експлозија од стране МУП – Сектора за ванредне ситуације, што је сурпотно одредбама члана 36. став 3. тачка 6. Закона о заштити пожара и члана 8. Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасова, а у ком објекту је дана 02.09.2020. године дошло до пожара у којем је изгорео целокупни складишни простор са залихама и опремом у вредности од 52.837.736,00 динара, при чему је могао да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, те био свестан свог дела и хтео његово извршење, при чему је био свестан и да је његово дело забрањено“.

Другостепени суд је окривљеног ослободио од оптужбе јер, како је то наведено у образложењу пресуде, не постоји противправност кривичног дела, нити умишљај окривљеног, налазећи да из доказа које је првостепени суд на главном претресу извео и погрешно ценио јасно произилази да је обављен инспекцијски надзор над регистрованим објектом и да нису утврђене никакве неправилности.

Поред тога, другостепени суд у образложењу своје одлуке констатује и да, уколико је инкриминисано понашање окривљеног и постојало, ово понашање не представља кривично дело, већ евентуално прекршај, будући да је наведено кривично дело идентично са обележјима из прекршаја из члана 36. став 2. у вези става 1. тачка 4. Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима, а који је повољнији за окривљеног, из којих разлога је окривљени ослобођен од оптужбе на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, јер дело за које је оптужен није кривично дело.

Поступајући на овај начин другостепени суд је разлоге изнете у побијаној пресуди учинио нејасним и у знатној мери међусобно противречним. Ово стога што је потпуно нејасно на основу чега другостепени суд изводи закључак да кривично дело за које је окривљени оптужен и оглашен кривим првостепеном пресудом није кривично дело, нити је јасно да ли постоји инкриминисано понашање окривљеног или је разлог ослобађајуће пресуде постојање прекршаја, који је према ставу другостепеног суда идентичног описа противправног понашања као предметно кривично дело.

Имајући у виду да у конкретном случају против окривљеног није вођен прекршајни поступак због инкриминисаних радњи, већ је вођен само кривични поступак због кривичног дела из члана 286. став 1. КЗ, те да се питање чињеничног идентитета прекршаја и кривичног дела оцењује само када је реч о правноснажно пресуђеној ствари, што у конкретном предмету није случај, то је нејасан став другостепеног суда да инкриминисано понашање окривљеног не представља кривично дело, већ прекршај, обзиром да је то повољније за окривљеног.

Поступајући на наведени начин, Виши суд у Прокупљу је, као другостепени је према налажењу Врховног суда, побијаном пресудом учинио повреду закона из члана

438. став 2. тачка 2) односно повреду члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 286. став 1. КЗ у корист окривљеног АА, на шта се основано указује захтевом за заштиту законитости Врховног јавног тужиоца.

Стога је Врховни суд усвојио као основан поднети захтев и на основу члана 492. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 493. ЗКП само утврдио да је побијаном правноснажном пресудом Вишег суда у Прокупљу Кж1 11/23 од 08.05.2023. године учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 2) односно члана 423. став 1. тачка 1) ЗКП у вези члана 286. став 1. КЗ у корист окривљеног АА, не дирајући у правноснажност наведене пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић